

Nota informativa
17 de setembre de 2002

El GOB presenta al·legacions al projecte de Costes a n'Es Trenc

Aquesta setmana finalitza el període d'exposició pública del «*Proyecto para la preservación del litoral de Sa Ràpita – Es Trenc – Salobrar de Campos, TM de Campos (Mallorca)*» impulsat pel Ministeri de Medi Ambient a través de la Demarcació de Costes a les Illes Balears. El projecte, amb un pressupost de l'ordre dels 2'5 milions d'euros, planteja una sèrie d'actuacions amb l'objectiu de millorar ambientalment el tram de litoral afectat.

Des del GOB valoram positivament l'interès del Ministeri per resoldre els problemes que pateix Es Trenc i que estan generant una degradació progressiva del sistema dunar. Així i tot, consideram que el projecte és millorable en molts aspectes, ja que tal i com està plantejat implica una important pèrdua de naturalitat de la zona, i probablement sigui insuficient per aturar el progressiu procés de degradació que afecta aquesta zona. Fent dues pinzellades de les nostres al·legacions, podem dir que consideram:

Positiu: limitació de l'accés a les dunes i accions de recuperació

Valoram positivament algunes de les accions previstes que pretenen la preservació de les dunes i la seva restauració. Entre elles podem citar la limitació de l'accés de persones des de la platja cap a les dunes, mitjançant un tancat de pilons i corda, la col·locació de captadors d'arena i la revegetació d'algunes zones.

Negatiu: accions que impliquen l'artificialització de l'espai natural

A l'altre costat, valoram negativament algunes accions que no consideram imprescindibles i que suposen una important pèrdua de naturalitat de l'entorn. Entre elles citarem la construcció d'una passarel·la de fusta paral·lela a la platja, substituint un camí actualment existent, i la construcció de dos solàriums.

Pendent: la neteja de la platja i el fondeig d'embarcacions

Aquests dos aspectes, fonamentals en la conservació de l'espai natural, s'aborden al projecte com a simples propostes. Consideram imprescindible establir amb l'ajuntament de Campos un protocol de retirada de posidònia i neteja de la platja que eviti la destrucció dunar i la pèrdua d'arena que s'està generant amb l'actual forma d'actuar. Igualment convé aprofundir en el tema del fondeig, fonamentant una possible ordenació d'aquesta activitat.

A continuació vos adjuntam el text complet d'al·legacions que hem presentat:

AL·LEGACIONS

1. Consideracions generals

- a. Coincidim amb que, tal i com es recull al document, la pressió dels usos lúdico-turístics està generant una degradació general i progressiva de la platja i el sistema dunar. Estam igualment d'acord amb els principis que haurien de definir el projecte, i que són fonamentalment el manteniment de l'ús públic des del principi de la sostenibilitat, la restricció dels elements de servei de la platja, la paralització dels processos de deteriorament de les zones dunars i els seus hàbitats, i la restauració dels mateixos.
- b. A n'aquests principis, consideram, se n'hauria d'afegir un igualment important: aconseguir el màxim nivell possible de naturalitat per aquest tram de litoral, que inclou la més gran de les platges no urbanitzades de Mallorca. Per això consideram que la restauració natural de la zona s'ha de fonamentar en actuacions que ataquin efectivament la problemàtica i que limitin el màxim la incorporació d'elements aliens a les característiques naturals originals de la zona.
- c. Confiam que algunes de les actuacions incloses al projecte suposaran clares millores ambientals per aquest espai, però dubtam que les mesures proposades contribueixin definitivament a invertir la tendència regressiva de la platja. Ens sembla que la diagnosi és incompleta i que no aborda tots els factors que estan generant la degradació d'aquest tram de costa. Existeix, des de la nostra òptica, el perill de caure en un plantejament parcial, i per tant incomplet i probablement inefectiu.

1. Al·legacions a les actuacions proposades

- a. Camí paral·lel a la costa

Reconeixem que aquest camí és un dels impactes importants de la zona, i que cal suprimir-lo, però per això no és necessari reconvertir-lo en passeig mitjançant una passarel·la elevada o altres mitjans.

Són pocs els usuaris que per travessar la platja o ubicar-se en ella circulen a peu per aquest camí paral·lel a la costa, ja que resulta molt més agradable (sobretot a l'estiu) transitar prop de l'aigua.

L'origen de bona part dels camins que discorren per dins l'espai natural l'hem de cercar fonamentalment en la circulació rodada, no en el trànsit a peu. Pensam que l'objectiu en aquest sentit hauria d'esser impedir al màxim la circulació rodada i restaurar els danys que aquesta ha generat al llarg del temps.

Consideram que la construcció d'una passarel·la de fusta/camí de marès suposaria una minva considerable de la naturalitat de la zona. A més a més creim que aquesta actuació no és necessària per solucionar la problemàtica de l'actual camí, ni respon a cap necessitat dels usuaris de les platges.

Per això suggerim sigui suprimida aquesta actuació del projecte. En el seu lloc, proposam sigui realitzada una efectiva limitació d'accessos i sigui reforestat el camí per aconseguir la restauració natural del traçat que ocupa.

- b. Reubicació i redimensionament dels xiringuitos

Aplaudim la reubicació dels xiringuitos per atracar-los a camins d'accés des de l'interior, i també ens sembla una bona iniciativa reduir el seu volum. D'altra banda, però, donada la proximitat entre els dos xiringuitos i el restaurant situats a la zona central d'Es Trenc, consideram que seria ben positiu el desmantellament permanent d'un dels xiringuitos (el situat vora la caseta de motors). Sense dubte aquesta mesura suposaria una millora ambiental de primer ordre a la zona.

A més, tot i esser conscients de la determinació que al respecte estableix el Pla Especial de Protecció de l'ANEI, suggerim que, per tal d'aconseguir la màxima naturalitat de la platja durant bona part de l'any, els nous xiringuitos siguin desmontables i així puguin esser retirats en acabar la temporada de platja. Animam la Demarcació de Costes a tractar el tema amb representants del Govern de les Illes Balears i fer possible aquesta modificació.

c. Construcció de solàriums

Consideram del tot innecessàries i prescindibles les dues superfícies de solàrium previstes. Fins i tot pot ésser inconvenient la creació d'estructures que incrementen la capacitat de la platja, ja que s'incrementa igualment la pressió humana sobre la zona i els impactes derivats. Consideram negativa la incorporació d'aquests elements aliens al paisatge de la zona, i per tot això proposam la seva supressió del projecte.

d. Restauració de dunes

Aplaudim algunes de les actuacions proposades, com la limitació d'accés des de la platja cap a l'interior del camp dunar, la col·locació de captadors d'arena i la revegetació de determinades àrees. Sense dubte aquestes són actuacions que poden contribuir a la recuperació de la primera línia de dunes.

Com a criteri general, consideram que l'ús públic s'hauria de concentrar exclusivament en la zona de platja i els xiringuitos, i limitar amb sistemes efectius l'accés de persones i vehicles en el camp dunar.

e. Limitació del fondeig i retirada de restes de posidònia

Consideram que aquests dos aspectes són de gran importància i s'han d'abordar convenientment si es pretén evitar la degradació progressiva del sistema natural. Entenem que al projecte les possibles actuacions al respecte es contemplen simplement com a «propostes de gestió».

Tot i que consideram que les restes de posidònia, pel seu paper fonamental en el sistema platja-duna, no haurien de ser retirades de la platja, entenem les demandes dels sectors que reclamen la seva retirada i consideram que és possible arribar a solucions intermitges si es procura minimitzar l'impacte. Per això, quant a la retirada de restes de posidònia (i complementàriament quant a la neteja de les platges en general), suggerim que com actuació annexa al projecte sigui signat un protocol de gestió de les platges amb l'ajuntament de Campos en el qual s'adopti el compromís de no retirar les restes de posidònia entre els mesos de setembre i maig, ambdós inclosos, i que la retirada es realitzi amb el sistema que garanteixi la menor afecció a la platja.

Quant al tema del fondeig, prou important per afectar al punt de generació del sediment quan es realitza sobre praderes de posidònia, suggerim sigui aprofundit l'estudi del seu impacte i l'efectivitat d'una possible actuació, i en el seu cas s'incorpori al projecte una actuació convenientment fonamentada d'ordenació del fondeig a la zona.

Per tot això

SOL·LICITA

Es tenguin per ben presentades aquestes AL·LEGACIONS, i sigui modificat el projecte en els aspectes que hem suggerit.

Rebi una cordial salutació

Palma, a 17 de setembre de 2002